

Styrket næringsutvikling i landbruket – ved økt kompetanse om demensomsorg til Inn på tunet-bønder

Sluttrapport

Forord

Idéen til dette prosjektet ble til mens vi jobbet med søknaden til Inn på tunet-løftet 2 – et pilotprosjekt med tema Inn på tunet-tjenester for personer med demens. Inn på tunet-løftet (2021-2022) skal blant annet se på utfordringene kjøperne av Inn på tunet-tjenester møter ved oppstart av slike tjenester. Inn på tunet-løftet skal utvikle markedet og øke etterspørselen etter godkjente Inn på tunet-tilbud og det skal lages veiledningsmaterieell som gjøre det enklere å kjøpe Inn på tunet-tjenester.

Vi fikk innvilget midler til vår Inn på tunet-pilot. Aktivitetene i pilotprosjektet er hovedsakelig knytta til kommunen som kjøper av Inn på tunet-tjenester for personer med demens. Vi så at om flere kommuner vil etterspørre disse tjenestene, er det også et behov for å løfte kompetansen hos bønder som potensielle Inn på tunet-tilbydere. Dette kunne løses ved å utvikle et e-læringskurs for tilbydere om demensomsorg og dagaktivitetstilbud på gård.

Vi søkte og fikk innvilget prosjektmidler til å utvikle e-læringskurset, som et delprosjekt tilknytta Inn på tunet-piloten. Vi fikk nasjonale tilretteleggingsmidler fra Landbruksdirektoratet, og fra Viken fylkeskommune fikk vi prosjektmidler fra støtteordningen «Næring Viken». Tusen takk til finansisørene!

Vi vil spesielt få takke Aldring og helse for positivitet og veldig godt samarbeid hele veien. Aldring og helse ved prosjekt- og fagansvarlig Signe Tretteteig, har hatt ansvaret for utviklingen av e-læringskurset inkludert markedsføringsmaterieell. Med seg har hun hatt Guro Hanevold Bjørkløf, Hilde Heimli, Jacob Svenningsen, Marit Anzjøn Haeselich, Tanja Ibsen, Oda Vestby Hansen og Elin Aa. Strandli. Tusen takk til alle!

Tusen takk også til viktige bidrag fra referansegruppa:

- Stiftelsen Norsk Mat ved Tom Roterud, Bjørn Hvaleby og Mads Opsahl
- Representanter for kommunene som kjøper av Inn på tunet-tjenester – Birgitte Skauen Kopperud (Fredrikstad) og Heidi Karsrud Nordal (bydel Nordre Aker, Oslo)
- Representanter for tilbyderne: Ingunn Sigstad Moen, Dorthe Johansen, Karoline Tveitan, Siv Sollie, Gry-Beate Knapstad og Hege Lindstrøm

Vi håper at e-læringskurset kan være et viktig bidrag til at det etableres flere Inn på tunet-tilbud for personer med demens i norske kommuner. Tilbud som kan avlaste pårørende og ikke minst gi tilpassede, aktive, meningsfulle og gode dager for hjemmeboende personer med demens – i tråd med Demensplan 2025, Leve hele livet og Nasjonal pårørendestrategi.

Moss, 30.09.2022

Hege Lunde Aae, prosjektleder

Landbruksavdelingen, Statsforvalteren i Oslo og Viken

Tittel : Styrket næringsutvikling i landbruket – ved økt kompetanse om demensomsorg til Inn på tunet-bønder - Sluttrapport

Dato : 28.09.2022

Forfattere : Hege Lunde Aae, Statsforvalteren i Oslo og Viken, landbruksavdelingen – sfovhla@statsforvalteren.no

Signe Tretteteig, Nasjonal kompetansetjeneste for aldring og helse har bidratt til kapittel 2 - Signe.tretteteig@aldringoghelse.no

Emneord : Inn på tunet, demens, kompetanse, landbruk, næringsutvikling, e-læringskurs, Aldring og helse, dagaktivitetstilbud, gård, demensomsorg, tilbydere, bønder, Inn på tunet-løftet, Statsforvalteren i Oslo og Viken

Utgiver : Statsforvalteren i Oslo og Viken

Antall sider : 17 + vedlegg

Ansv. sign : Otto Galleberg, seksjonssjef, Statsforvalteren i Oslo og Viken

Forsidebilder : Illustrasjon fra e-læringskurset

Sammendrag : Statsforvalteren fikk i 2020 prosjektmidler fra Landbruksdirektoratet og Viken fylkeskommune til å utvikle et e-læringskurs for bønder om demens og demensomsorg på gård. Hensikten er at flere bønder skal være attraktive samarbeidspartnere for kommuner som ønsker et mer variert dagaktivitetstilbud for personer med demens. Aldring og helse har utviklet kurset, og det ligger gratis tilgjengelig på deres hjemmesider.

Innhold

Forord	2
1 Om prosjektet	5
1.1 Mål og delmål	5
2 E-læringskurset for Inn på tunet-bønder om demensomsorg.....	7
2.1 Utvikling av kursinnhold, evaluering og måloppnåelse	7
2.1.1 Evaluering.....	7
2.1.2 Måloppnåelse	7
2.1.3 Kursinnholdet	8
2.2 Målgrupper for kurset	9
2.3 Organisering.....	9
2.3.1 Arbeidsgruppa i Aldring og helse.....	9
2.3.2 Referansegruppa.....	10
2.3.3 Prosjektstyringsgruppa.....	10
2.3.4 Eierskap og rettigheter.....	10
2.4 Tidsplan.....	11
2.5 Markedsføring	11
2.5.1 Videre markedsføring	12
2.6 Kobling mot godkjenningsordningen for Inn på tunet	13
2.7 Kursdeltagerne.....	14
2.7.1 Antall kursdeltagere og bedriftsetableringer.....	14
2.7.2 Kursdeltagernes evaluering av kurset	14
3 Nettverkssamling for Inn på tunet-tilbydere	15
4 Prosjektregnskap	16
5 Vedlegg	17

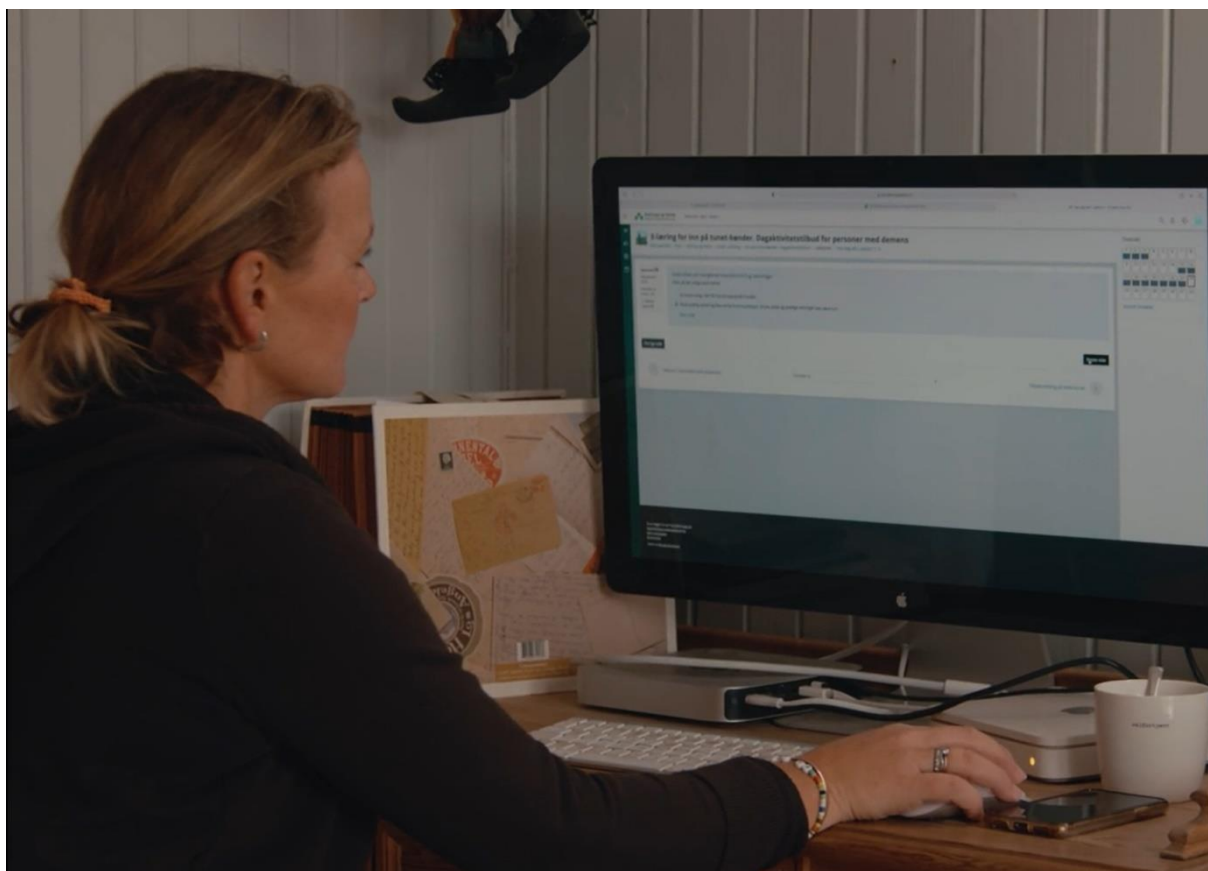
1 Om prosjektet

Statsforvalteren i Oslo og Viken har vært prosjektansvarlige. Nasjonal kompetansetjeneste for Aldring og helse (Aldring og helse) fikk oppdraget med å utvikle e-læringskurset. Se vedlegg 2 for samarbeidsavtalen mellom Statsforvalteren i Oslo og Viken og Aldring og helse, og vedlegg 3 for Aldring og helses prosjektbeskrivelse for utvikling av e-læringskurset. Hvordan e-læringskurset ble utviklet og hvordan resultatet ble, er beskrevet i kapittel 2.

1.1 Mål og delmål

Hovedmålet med dette prosjektet har vært å gi Inn på tunet-tilbydere økt mulighet til næringsutvikling på egen gård ved å øke fagkunnskapen om demensomsorg.

Delmålene i prosjektet er oppsummert i tabellen på neste side, inkludert kommentarer til gjennomføringen av det enkelte delmålet. Se også vedlegg 1 for hele prosjektbeskrivelsen.

Figur 1. Tilbyder går gjennom e-læringskurset

Tabell 1. Delmålene i prosjektet med kommentarer ved prosjektslutt

Delmål	Beskrivelse av aktiviteten	Resultat	Ansvarlig	Kommentar etter prosjektslutt
Kunnskap om kompetansebehov hos bønder og kvalitetskrav hos kommunen er sammenstilt for et optimalt innhold i e-læringskurset	Benytte Aldring og helse sine erfaringer fra prosjekter og utviklingen av nasjonal håndbok i tillegg til forankring hos utvalgte bønder og bruke dette når man jobber med innholdet i e-læringskurset.	Innholdet i e-læringskurset er tilpasset Inn på tunet-bønders behov og kommunenes krav	Aldring og helse i samarbeid med prosjektgruppa	<i>Fagkompetansen hos Aldring og helse og flere tilbydere representert i referansegruppa har sørget for et tilpasset og kvalitetssikret innhold i e-læringskurset. Se kapittel 2.</i>
E-læringskurs for gårdbrukere om demensomsorg og aktivitets og avlastningstilbud på gård er utviklet	Aldring og helse utvikler et e-læringskurs om demensomsorg for bønder som vil starte med Inn på tunet. E-læringskurset bygger på tidligere erfaringer og på «Nasjonal håndbok – Inn på tunet – dagaktivitetstilbud tilrettelagt for personer med demens». Kurset kobles også til e-læringskurset «Dette må jeg kunne». Bønder i referansegruppe.	E-læringskurs er utviklet og klart til bruk	Aldring og helse	<i>Gjennomført. Se kapittel 2</i>
E-læringskurset er knyttet opp mot nasjonal godkjenningsordning for Inn på tunet	Samarbeide med Matmerk (Nå Stiftelsen Norsk Mat) for å knytte e-læringskurset til godkjenningsordningen for Inn på tunet.	E-læringskurset blir en del av en helhetlig kvalitetssikring av Inn på tunet-tilbud innen demensomsorgen, som kan brukes i markedsføring av tilbudene.	Stiftelsen Norsk Mat og Statsforvalteren i Oslo og Viken	<i>E-læringskurset vil ikke bli noe krav for å bli godkjent Inn på tunet-gård, da godkjenningsordningen er generell og ikke gjelder spesifikke brukergrupper. E-læringskurset vil derimot synliggjøres og anbefales i sjekklisten for godkjenning av Inn på tunet-gårder, etter revidering av sjekklista høsten 2022. Se kapittel 2.6</i>
E-læringskurset er markedsført	Markedsføre kurset til Inn på tunet-tilbydere via nettsider, informasjonsbrev, fagsamlinger og sosiale medier	Økt antall Inn på tunet-bønder nasjonalt som tar e-læringskurset og øker sin kompetanse om demensomsorg.	Aldring og helse, Statsforvalteren i Oslo og Viken og Stiftelsen Norsk Mat	<i>Gjennomført. Se kapittel 2.5</i>
Det er avholdt nettverkssamling for Inn på tunet-tilbydere innen demensomsorg	Gjennomføre en nettverkssamling for Inn på tunet-tilbydere innen demensomsorg. Nettverkssamlingen vil ha temademensomsorg og Inn på tunet som næring på gården. E-læringskurset er en viktig del av programmet.	Bedre kvalitet i Inn på tunet-tilbudene ved erfaringsutveksling og økt kompetanse	Statsforvalteren i Oslo og Viken	<i>Gjennomført. Se kapittel 3.</i>

2 E-læringskurset for Inn på tunet-bønder om demensomsorg

2.1 Utvikling av kursinnhold, evaluering og måloppnåelse

Kursinnhold og læringsmål er utviklet i et godt samarbeid mellom redaktør, arbeidsgruppa, referansegruppa og styringsgruppa (se kapittel 2.3 om organisering).

- Arbeidsgruppa har bidratt med fagkunnskap om demens, juridisk kompetanse og pedagogisk og teknisk kompetanse knyttet til utvikling av e-læringskurset
- Referansegruppa har gitt gode beskrivelser en Inn på tunet-hverdag og hvilke behov de som er Inn på tunet- bønder har for kunnskap om demensomsorg
- Begge gruppene har bidratt til å beskrive utfordringer og løsninger knyttet til hvordan opplæringen imøtekommer Stiftelsen Norsk Mat sine KSL-krav og kommunenes ønsker og krav knyttet til en samarbeidsavtale
- Styringsgruppa har fulgt utviklingen av kursinnholdet tett og gitt tilbakemeldinger på innholdet både underveis og på siste utkast

2.1.1 Evaluering

Evaluering av kurset før lansering er gjennomført av prosjektgruppa og referansegruppa, samt to test-bønder. Denne evalueringen bekrefter at overordnede hensikt og mål med kurset i høy grad er nådd. Etter lanseringen er kurset evaluert av de som har gjennomført kurset, se kapittel 2.7.2.

2.1.2 Måloppnåelse

Vi vil på bakgrunn av tilbakemeldinger fra arbeidsgruppa, referansegruppa og styringsgruppa, samt evalueringene av siste utkast, hevde at e-læringskurset vil

- gi kunnskap om demens, personsentrert omsorg og miljøbehandling
- gir kunnskap som oppleves nyttig i situasjoner og aktivitetene på eller i tilknytning til gården
- gir informasjon om relevante lover og retningslinjer som regulerer drift av dagaktivitetstilbud for personer med demens
- har en god pedagogisk oppbygging som fremmer læring hos bonden og kan inspirere til god praksis
- leder bonden gjennom refleksjoner og oppgaver som gir beskrivelser av ressurser, muligheter og eventuelle begrensninger for personer med demens på egen gård
- gir et godt grunnlag for å presentere egen gård gjennom arbeidet med dokumentet «Inn på tunet- tilbud til personer med demens på NN gård»

2.1.3 Kursinnholdet

Kurset er bygget opp med seks leksjoner som til sammen dekker disse temaene gjennom tekst, filmer, lydfiler og oppgaver.

▼ Leksjoner

- ✓ Introduksjon til kurset
- ✓ Leksjon 1, del 1. Før oppstart av tilbudet
- ✓ Leksjon 1, del 2. Før oppstart av tilbudet
- ✓ Leksjon 2. Forberedelser og tilrettelegging
- Test deg selv. Leksjon 1 og 2
- ✓ Leksjon 3. Personsentrert omsorg inn på tunet
- ✓ Leksjon 4. Miljøbehandling og aktiviteter
- ✓ Leksjon 5. Tre utfordrende situasjoner
- ✓ Leksjon 6. Samarbeid med pårørende
- Test deg selv. Leksjon 3 - 6

E-læring for Inn på tunet-bønder

Dagaktivitetstilbud til personer med demens

Illustrasjon fra e-læringskurset

Kurset

- bygger på oppdatert teori og praksis av høy faglig kvalitet jf. kilder beskrevet i vedtatt prosjektbeskrivelse
- bygger på IPT-godkjenningsordningen og øker bondens forutsetninger for å oppfylle Stiftelsen Norsk Mat sine kvalitets- og HMS-krav (KSL-sjekklistene: Generelle krav til gården, HMS og Inn på tunet)
- gir bonden økte forutsetninger for å oppfylle sitt ansvar og oppgaver jf. Stiftelsen Norsk Mat sin «Standardavtale - Inn på tunet», med tanke på å skulle gi et tilbud til personer med demens
- har to «Test deg selv-tester» underveis og en avsluttende test som fører til kursbevis
- gir rett til kursbevis ved 80 prosent eller mer riktige svar på avsluttende test
- inneholder obligatorisk evaluering som gir data om hvordan kursdeltakerne opplevde kursets faglige nivå og relevans. I tillegg gir evalueringen opplysninger om deltakernes geografiske tilhørighet (fylke), samt om kursdeltakerne driver et IPT-tilbud til personer med demens eller ønsker å starte opp et slikt tilbud
- er utviklet i læringsplattformen Moodle og oppfylder prosjektbeskrivelsens tekniske krav til utforming
- er gratis og fritt tilgjengelig under Aldring og helse e-læringskurs
<https://edu.aldringoghelse.no> (krever innlogging med ID-port)

Evalueringen viser at referansegruppemedlemmene og pilotbøndene brukte fra 2,5 – 4,5 time på å gjennomføre det endelige kurset. Vi vil ut fra dette anslå at kurset tar ca. 3 timer å gjennomføre.

Kurset er språkvasket av en profesjonell språkvasker.

2.2 Målgrupper for kurset

Kursets faglige nivå og innhold er utviklet for målgruppen Inn på tunet-bønder som ønsker å etablere, eller allerede tilbyr Inn på tunet-tjenester til personer med demens. Andre som kan ha nytte av kurset er personer som jobber ved et Inn på tunet-tilbud til personer med demens og ansatte i kommuner som ønsker å kjøpe slike tjenester.

2.3 Organisering

Arbeidet har vært organisert med arbeidsgruppe, referansegruppe og prosjektstyringsgruppe. I tillegg har to test-bønder testet siste utkast til kurset.

2.3.1 Arbeidsgruppa i Aldring og helse

Prosjekt- og faglig ansvarlig: Signe Tretteteig, Signe.tretteteig@aldringoghelse.no

Forsker: Tanja Ibsen

Jurist: Oda Vestby Hansen

Rådgiver: Elin Aa Strandli

2.3.2 Referansegruppa

- Fredrikstad kommune
Birgitte Skauen Kopperud, etatssjef, Omsorgssentre Seksjon for helse og velferd
Tel: 48066902, bisk@fredrikstad.kommune.no
- Oslo kommune
Heidi Karsrud Nordal, seksjonssjef, Bydel Nordre Aker, Seksjon lavterskel
Tel: 958 61 707, heidi.karsrud.nordal@bna.oslo.kommune.no
- Inn på tunet Norge
Hege Lindstrøm, daglig leder
Tel: 979 60 744, hege.lindstrom@innpatunet.no
- Stiftelsen Norsk Mat
Bjørn Austad Hvaleby, fagsjef KSL
Tel. 969 02 361, Bjorn.Hvaleby@matmerk.no

Bønder og sluttbrukere:

- Ingunn Sigstad Moen, sykepleier
Tel. 950 49 637, insimo@online.no
- Dorthe Johansen, ernæringsutdannet
Tel. 922 62 016, post@gronnpause.no
- Karoline Tveitan, allmennlærer
Tel: 99388894, tveitan.karoline@gmail.com

Test-bønder:

- Siv Sollie, siv.sollie@gmail.com
- Gry-Beate Knapstad, gry-beate@grostadgris.no

2.3.3 Prosjektstyringsgruppa

Fra Aldring og Helse: Guro Hanevold Bjørkløf, Hilde Heimli, Signe Tretteteig, Jakob Svenningsen og Marit Anzjøn Haeselich

Fra Statsforvalteren i Oslo og Viken: Anita Panman og Hege Aae

2.3.4 Eierskap og rettigheter

Etter endt prosjektperiode overtar Norsk kompetansetjeneste for aldring og helse (Aldring og helse) eierskapet og alle rettigheter knyttet til kurset.

Revideringer og større endringer av kursets innhold som gjøres etter august 2022, er avhengig av ekstern finansiering. Aldring og helse vil kontakte aktuelle finansielle bidragsytere ved behov.

2.4 Tidsplan

Utviklingen av e-læringskurset har foregått gjennom fasene beskrevet i tabellen under.

Tabell 2 Tidsfasene for utvikling av e-læringskurset

Prosjektfase	Aktivitet / mål	Tidsramme
Forprosjekt	Beskrive behov og læringsmål hos målgruppa Etablere referansegruppe Etablere arbeidsgruppe (A&H) Utvikling av manus og pedagogiske virkemidler Pedagogisk og teknisk tilrettelegging i Moodle	Okt. 2020 – feb. 2021
Hovedprosjekt	Teknisk og faglig utforming av kurset	Mars – juli 2021
Testfase før publisering	Teknisk og faglig testing av kurset Justeringer og språkvask	Aug. – sept. 2021
Publisering 18. oktober 2021		

E-læringskurset er utviklet innenfor gitt tidsplan.

Tabell 3 Milepælsplan for prosjektet, hentet fra prosjektbeskrivelsen

Hovedaktiviteter og milepæler:

Aktivitet	Første år 2010				Andre år 2021				Tredje år 2022				
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	
Kartlegging og forankring av e-læringskurset				x	x								
Utvikle e-læringskurset					x	x	x						
Kobling mot godkjenningsordningen for IPT						x	x						
Markedsføre e-læringskurset				x	x	x	x	x	x				
Avholde nettverkssamling for IPT-tilbydere							x	x	x				
Rapportering, avslutning									x	x			

2.5 Markedsføring

Det ble laget filmer til markedsføringen av e-læringskurset.

Lenke til filmene: <https://f.io/iWk1m1G->

Prosjektstyringsgruppa laget en felles markedsføringsplan, se vedlegg 4.

Aldring og helse, Stiftelsen Norsk Mat og Statsforvalteren i Oslo og Viken brukte egne kanaler, både nettsider, sosiale media og nyhetsbrev til å markedsføre e-læringskurset rundt lanseringen 18. oktober 2021. I tillegg har vi fått samarbeidspartnere i Inn på tunet-arbeidet til å dele nyhetssaker i sine kanaler. Dette er for eksempel Norges Bondelag, andre statsforvaltere og kommunale landbrukskontor i Viken.

Aldring og helse har laget en sluttrapport om markedsføringskampanjen, målt i antall klikk til landingssiden med saken om nytt e-læringskurs på Aldring og Helses nettside. Kampanjen gikk

fra 25. oktober til 8. november 2021 og målgruppen var personer som jobber innen landbruk, som har vist interesse for Norges Bondelag eller norsk landbukssamvirke eller som har besøkt Aldring og helse sin nettside.

Konklusjonen var at kampanjen fungerte godt med 2261 lenkeklikk, nesten 1900 fullstendige videoavspillinger, og ca. 8600 videoavspillinger til 50 % av varigheten. I tillegg ga kampanjen mye engasjement i form av reaksjoner og kommentarer. I vedlegg 5 finnes flere detaljer om resultatene fra kampanjen.

Her er en liste over noen av nettsidene hvor e-læringskurset ble markedsført:

- [Aldring og helse](#)
- [Stiftelsen Norsk Mat - innpånet.no](#)
- [Fylkesnytt fra Oslo og Viken 2/2021 - regjeringen.no](#)
- [Prosjektnettside for Inn på tunet-løftet 2](#)
- [Statsforvalteren i Oslo og Viken](#)
- [Ukentlig informasjonsbrev til kommunal landbruksforvaltning i Viken](#)
- [Film i forbindelse med presentasjon av e-læringskurset for fagsamling for tilbydere 19. oktober 2021](#)

Kurset er også markedsført på:

- Fagsamling for tilbydere i Drammen 19.-20. oktober 2021. Arrangør Norges Bondelag og Inn på tunet Norge SA.
- Fagsamling for kommunene i Oslo og Viken 23. mars 2022, tema sammenheng i tjenestene – Leve hele livet. Arrangører: Statsforvalteren i Oslo og Viken og Utviklingssentrene for sykehjem og hjemmetjenester i Oslo og Viken–
- Fagdag for demensnettverkene i Follo-kommunene, Ås 27. april 2022
- Fagdag for eldrerådene i kommunene i Viken, Drammen 1. juni 2022
- [Brosjyre](#) om Inn på tunet i demensomsorgen. Statsforvalteren i Oslo og Viken, mai 2022.

2.5.1 Videre markedsføring

Vi tenker det er viktig at e-læringskurset er synlig og tilgjengelig der målgruppa for kurset allerede søker etter informasjon.

Aldring og helse

E-læringskurset ligger gratis og tilgjengelig i Aldring og helse sitt tilbud om digitale kurs på nettsiden deres. Aldring og helse er en nasjonalt viktig kilde til fagkunnskap innen blant annet demensomsorg, hvor det er naturlig for ansatte innen helse å søke etter kunnskap.

Sjekklista for godkjenning av Inn på tunet-gårder

For bønder/tilbyderne er sjekklista som de må gjennom i forbindelse med Inn på tunet-godkjenning av gården, et sentralt sted å synliggjøre og anbefale e-læringskurset. Se kapittel 2.6.

Nasjonal håndbok

«Nasjonal håndbok – Inn på tunet – dagaktivitetstilbud tilrettelagt for personer med demens» ble utgitt av Aldring i helse i 2016. Den er et viktig verktøy både for kommunen og tilbyder i planlegging, etablering og drift av Inn på tunet-tilbud for personer med demens. Den skal være et støtteverktøy og oppslagsverk, men også bidra med idéer slik at tilbyder og kommunen kan videreutvikle allerede etablerte tilbud.

Det er et behov for å revidere håndboka. På grunn av korona har vi brukt mindre midler i Inn på tunet-løft-prosjektet enn det vi budsjetterte med. Disse midlene skal gå til å revidere håndboka første halvår 2023. I forbindelse med en revidering av håndboka er det naturlig å legge til omtale av e-læringskurset.

Inn på tunet-skolen

Inn på tunet-skolen er et introduksjonskurs på nett for bønder som er interesserte i å starte opp med Inn på tunet-tjenester på gården. Kurset er utviklet av Norges Bondelag i samarbeid med Stiftelsen Norsk Mat, Innlandet fylkeskommune og Høgskolen i Innlandet og ble lansert høsten 2021.

Fremover skal man jobbe for at flere aktuelle kurs for Inn på tunet-tilbydere skal kunne kobles opp til Inn på tunet-skolen – et nivå 2 med fordypning innen ulike tema. Aldring og Helse er i kontakt med Norges Bondelag om kobling av e-læringskurset om Inn på tunet og demensomsorg opp mot Inn på tunet-skolen.

2.6 Kobling mot godkjenningsordningen for Inn på tunet

Et av delmålene i prosjektet var å se på muligheter for å koble e-læringskurset opp mot godkjenningsordningen for Inn på tunet-gårder som Stiftelsen Norsk Mat har ansvaret for. Se vedlegg 6 intensjonsavtale med Stiftelsen Norsk Mat, tidligere Matmerk.

For å bli Inn på tunet-gård må man ha gått gjennom og fått godkjent sjekklister 1 «Generelle krav til gården», sjekklister 10 «Helse, miljø og sikkerhet» og sjekklister 65 «Inn på tunet» i [kvalitetssystemet for landbruket](#). [Inn på tunet-sjekklister](#) handler i stor grad om at gården og de fysiske omgivelsene skal være trygge og sikret for å ta imot mennesker. I tillegg kommer man innom temaer som kompetanse hos tilbyder og ansatte, personopplysninger og taushetsplikt, opplæring og rolleavklaring, sikkerhetsrutiner, forsikring, dyr i Inn på tunet-tilbudet, smittevern, hygiene og matservering, beredskapsplan og avvikshåndtering, forebygging av uønskede hendelser, informasjon m.m.

Når man er godkjent Inn på tunet-gård blir man ikke godkjent for å ta imot spesifikke brukergrupper. Det er kjøper av tjenestene som har ansvaret for kvaliteten i tilbudet og at brukerne får det tilbudet de har krav på og trenger.

Så lenge godkjenningsordningen er en godkjenning av gården, ble konklusjonen at e-læringskurset omtales og anbefales i sjekklister, på linje med «Nasjonale håndbok – Inn på tunet – Dagaktivitetstilbud for personer med demens».

I sjekklister «65 Inn på tunet», er det per i dag et kapittel 65.20 - Tilbud på gård for personer med demens. Første punktet her er «Kjenner du til «Nasjonale håndbok. Inn på tunet – Dagaktiviteter for personer med demens», og bruker du denne aktivt i utviklingen av IPT-tilbudet ditt?». Sjekklister skal oppdateres høsten 2022, og e-læringskurset vil tas inn da.

Det er [Stiftelsen Norsk Mat](#) som har ansvaret for revideringen av veileder og sjekklister. Revideringen skjer i samråd med [Nasjonale faggruppe for Inn på tunet](#).

2.7 Kursdeltagerne

2.7.1 Antall kursdeltagere og bedriftsetableringer

Per 1. juli 2022 har 21 personer gjennomført kurset og fått kursbevis.

71 personer har vært inne i kurset, inkludert de som har fullført og fått kursbevis. Målgruppa for kurset er ganske smal, så vi er fornøyde med antall kursdeltagere så langt.

Om det har blitt bedriftsetableringer ennå på grunn av dette kurset har vi ikke sjekket.

Utfordringen er at vi ut fra [oversikten over godkjente Inn på tunet-gårder](#) ikke ser hvilke som har avtaler og ikke.

Det vi vet er at prosessen med å få et Inn på tunet-tilbud i gang ofte tar lang tid, opptil flere år. Dette fordi prosessene i kommunen er tidkrevende, men forankringsarbeid politisk og administrativt, budsjettarbeid og anbudsprosesser. Å etablere et Inn på tunet-tilbud er avhengig av mange faktorer, særlig hos kommunen (kjøperen) og utløses ikke alene av at tilbyder tar dette kurset og øker kompetansen sin. Likevel tenker vi at kurset vil gjøre bønder mer bevisste, mer kompetente og mer attraktive som leverandør av Inn på tunet-tjenester for personer med demens, når først kommunen er klar for å kjøpe tjenesten.

[Evalueringen av det første Inn på tunet-løftet](#), som ble gjennomført i 2010-2012, fant man at mange forhold som kunne øke bruken av Inn på tunet-tjenester handlet om kjøpersiden. De fant også at økt kompetanse hos tilbyder om salg av tjenester til offentlig sektor kunne bidra til mer bruk av Inn på tunet-tjenester. Vi tenker dette e-læringskurset er et svar på den sistnevnte utfordringen når det gjelder Inn på tunet-tjenester for personer med demens.

Dette prosjektet er knyttet opp til [Inn på tunet-løftet 2 \(2021-2022\)](#) og [pilotprosjektet om Inn på tunet innen demensomsorg](#). Gjennom Inn på tunet-løftet 2 skal man utvikle veiledningsmateriell for kommunene, som gjør det enklere for dem å kjøpe Inn på tunet-tjenester. Vi tenker og håper at e-læringskurset for tilbydere sammen med godt veiledningsmateriell for kommunen sammen kan bidra til Inn på tunet-tilbud for personer med demens i flere kommuner.

2.7.2 Kursdeltagernes evaluering av kurset

Av de som har gjennomført kurset har 18 svart på evalueringsskjemaet. Halvparten av disse er bosatt i Viken, resten er fordelt på Innlandet, Vestland, Møre og Romsdal og Trøndelag. Halvparten av gårdene er godkjent (7) eller under godkjenning (2). 13 av gårdene ønsker å starte opp tilbud for personer med demens. To driver allerede.

16 av 18 mente det faglige nivået på kurset var akkurat passe. To mente det var for lavt. For de som har helsefaglig bakgrunn kan sikkert det faglige nivået kan virke noe lavt, da kurset også er tilpasset de helt uten helsefaglig bakgrunn.

Det er ingen som savner noen temaer i kurset og alle 18 svarer at kurset ga dem lyst til å lære mer om temaene som ble gjennomgått i kurset.

Se vedlegg 7 for fullstendige tilbakemeldinger fra kursdeltagerne.

3 Nettverkssamling for Inn på tunet-tilbydere

Som en del av arbeidet med å gjøre e-læringskurset kjent, arrangerte Statsforvalteren i Oslo og Viken en nettverkssamling for både etablerte og potensielle Inn på tunet-tilbydere.

Samlingen ble holdt på Aaraas gård i Nittedal 6. april 2022. Margrethe Henden på Aaraas gård samarbeider med både Lillestrøm og Nittedal kommuner om dagaktivitetstilbud for personer med demens. To dager i uka kommer brukere fra Nittedal og to andre dager brukere fra Lillestrøm.

[Artikkel om samlingen på Inn på tunet-løftet sin prosjektnettside](#)

I tillegg til innlegg om e-læringskurset, fikk deltagerne mer kunnskap om demens og det nye kurset «Hva er demens?». De fikk omvisning og fikk høre om tilbudet på Aaraas gård, hva som er viktig når man henvender seg til kommunen, en tilbyders erfaring med prissetting og anbud, Inn på tunet-løftet og Inn på tunet-skolen. Se vedlegg 8 for invitasjon med program.

Fagdagen ble markedsført via Statsforvalterens nettside og informasjonsbrev til landbruksforvaltningen i kommunene. Den ble også annonsert på Facebooksiden «Viken-bonden». I tillegg fikk vi hjelp av Norges Bondelag, Stiftelsen Norsk Mat, Inn på tunet Norge SA og andre tilbydernettsverk i vår region, samt Statsforvalteren i Innlandet og Statsforvalteren i Vestfold og Telemark som markedsførte det i sine kanaler.

Antall påmeldte tilbydere på samlingen var 23. Se vedlegg 9 med liste over deltagere og innledere.

Vi sendte ut et evalueringsskjema til deltagerne i etterkant av samlingen. Fire svarte på skjemaet. Disse var tilfreds eller svært tilfreds med samlingen og mente den var nyttig eller svært nyttig.

På kommentarer på hva som var mest nyttig ble det det nevnt:

- Som alltid med slike samlinger er noe av det mest verdifulle at en rett og slett samles, får utvidet nettverket, møte andre IPT-tilbydere og høre om deres erfaringer.
- Innspill fra andre som driver inn på tunet.
- Synliggjøring av arbeidet som pågår fra instanser oppover i systemet
- Gruppe-omvisning var veldig fint. Fint å kunne diskutere litt samtidig som man hører på de som "foreleser"
- Lære meir om IPT og demens

Alle var svært tilfredse med økta hvor vi var delt i grupper. Alle var også svært positive til det å samle tilbydere på demensfeltet.

Vi fikk også mange muntlig tilbakemeldinger på Aaraas om at det var en bra samling.

4 Prosjektregnskap

Totale kostnader er blitt 46 388 kroner mindre enn budsjettert. Samtidig er egenandelen blitt noe høyere - 59 % av totale kostnader mot 57 % i budsjettet.

Vi har fått innvilget 300 000,- fra både Landbruksdirektoratet og Viken fylkeskommune – men regnskapet viser at vi har hatt 548 330 i kostnader. Det vil si at vi ber om utbetaling på 274 115,- fra hver av finansørene.

Aktivitet	Kostnader		Egenandel		Totalt	
	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap	Budsjett	Regnskap
<i>Sammenstille kunnskap, forankring av e-læringskurset</i>	0	0	98 000	104 900	98 000	104 900
<i>Utvikle e-læringskurset</i>	400 000	400 000	84 000	63 000	484 000	463 000
<i>Kobling mot godkjenningsordningen for Inn på tunet</i>	0	0	112 000	71 400	112 000	71 400
<i>Markedsføre e-læringskurset</i>	80 000	60 000	56 000	150 500	136 000	210 500
<i>Avholde nettverkssamling for tilbydere</i>	50 000	33 230	145 000	174 492	195 000	207 722
<i>Administrasjon, inkl. arbeid med søknad og rapportering</i>	40 000	40 000	182 000	136 300	222 000	176 300
<i>Styringsgruppe, referansegruppe inkl. reise- og møtegodtgjørelse</i>	30 000	15 000	112 000	93 790	142 000	108 790
Totalt	600 000	548 230	789 000	794 382	1 389 000	1 342 612
<i>% egenandel av totale kostnader</i>			57 %	59 %		

Finansieringsplan etter regnskap

	Budsjett		Regnskap	
		% av tot. kostn.		% av tot. kostn.
Midler til oppfølging av regional plan for verdiskaping og næringsutvikling (Viken fylkeskommune)	300 000	21,6	274 115	20,4
Nasjonale tilretteleggingsmidler (Landbruksdirektoratet)	300 000	21,6	274 115	20,4
Egeninnsats Aldring og helse	140 000		167 790	
Egeninnsats Statsforvalteren i Oslo og Viken	385 000	789 000	337 300	794 382
Egeninnsats Inn på tunet-tilbydere	180 000		205 992	59,2
Egeninnsats Stiftelsen Norsk Mat	84 000		83 300	
SUM	1 389 000		1 342 612	

5 Vedlegg

1. Prosjektbeskrivelsen
2. Avtale om fakturering med Aldring og helse
3. Prosjektbeskrivelse fra Aldring og helse om utviklingen av e-læringskurset
4. Markedsføringsplan e-læringskurs
5. Sluttrapport markedsføringskampanje e-læringskurset
6. Intensjonsavtale med Stiftelsen Norsk Mat (tidl. Matmerk)
7. Kursdeltagernes evaluering av kurset
8. Invitasjon fagsamling
9. Deltagerliste 6.4

STATSFORVALTEREN I OSLO OG VIKEN

Postboks 325, 1502 Moss | sfovpost@statsforvalteren.no | www.statsforvalteren.no/ov